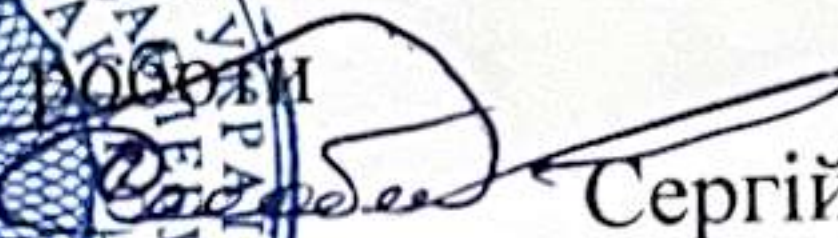

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

ПСИХОЛОГІЯ

Psychology

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

тип дисципліни

обов'язкова

мова викладання

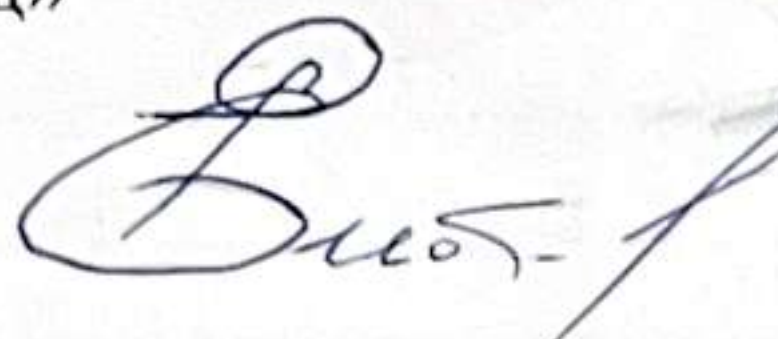
українська

Миколаїв – 2026 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія» для студентів спеціальності В 11 Філологія. В11.041 Філологія (спеціалізація Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська), Освітня програма Переклад.
«3» березня 2026 р. 13 с.

Розробник: : Карсканова С.В., кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології

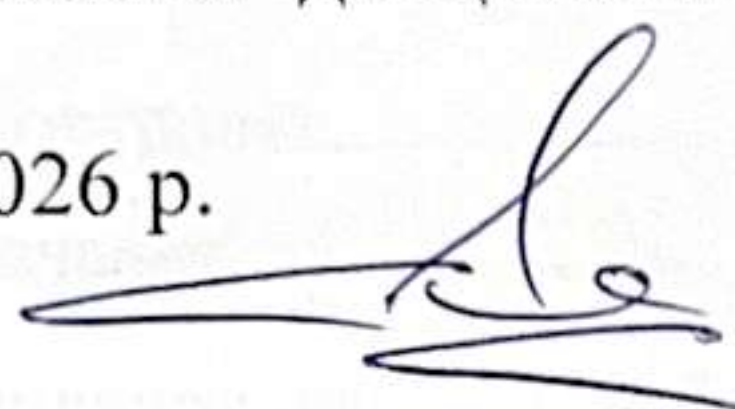
Проект робочої програми навчальної дисципліни «Психологія (загальна та вікова)» узгоджено з гарантом освітньої програми «Переклад»
Гарант освітньої програми «Переклад»
доцент

 Тетяна ЄВРИЧЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Психологія» розглянуто на засіданні кафедри психології

Протокол № 8 від «17» березня 2026 р.

Завідувач кафедри

 Світлана КАРСКАНОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Психологія» розглянуто Навчально-методичною комісією Навчально-наукового гуманітарного інституту
Протокол № 9 від «14» травня 2026 р.

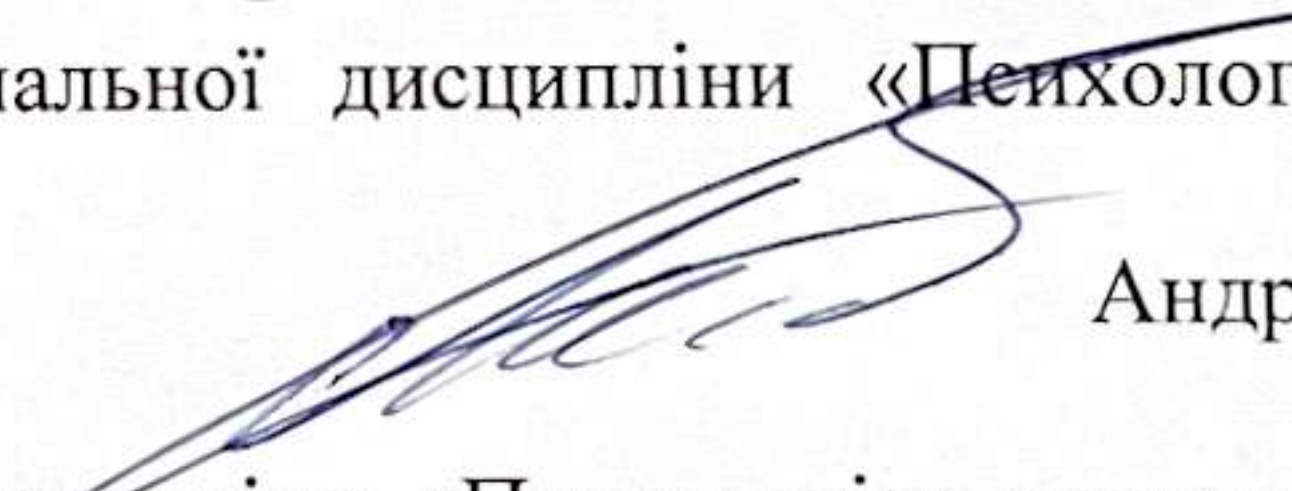
Голова

Ольга КРАВЧУК

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Психологія» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологія» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № від « » травня 2026 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	5
3. Передумови для вивчення дисципліни	5
4. Очікувані результати навчання	5
5. Програма навчальної дисципліни.....	6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування 10	
7. Форми поточного та підсумкового контролю	10
8. Критерії оцінювання результатів навчання	11
9. Рекомендовані джерела інформації.....	12

ВСТУП

Анотація

Навчальний курс передбачає ознайомлення студентів зі структурою сучасної психологічної науки, з основними психічними процесами, індивідуально-психологічними особливостями особистості, усвідомлення значущості знань про віковий розвиток особистості та можливість їх застосування в умовах організованого навчально-виховного процесу; формування у студентів діалектичного підходу до розуміння психіки конкретного учня; озброєння ефективними засобами керування процесом становлення особистості і розвитку психіки на різних вікових етапах. Основними розділами курсу загальна психологія є предмет, стан, структура і методи сучасної психології; розвиток психіки та свідомості; особистість в діяльності та спілкуванні; психічні процеси (увага, відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, уява, емоційно-вольові процеси); індивідуально-психологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності).

Розвиток пізнавальних процесів. Формування моральних якостей, самосвідомості, внутрішньої позиції, соціальної активності в різні вікові періоди.
Ключові слова: психологія, загальна психологія, вікова психологія, психіка, свідомість, самосвідомість, особистість, діяльність, спілкування, психічний розвиток, онтогенез.

Abstract

The course provides students with the structure of modern psychological science, the basic mental processes, individual psychological characteristics of the individual, awareness of the importance of knowledge about the age development of the individual and the possibility of their application in an organized educational process; formation of students' dialectical approach to understanding the psyche of a particular student; arming with effective means of managing the process of personality formation and mental development at different ages. The main sections of the course of general psychology are the subject, state, structure and methods of modern psychology; development of psyche and consciousness; personality in activity and communication; mental processes (attention, feelings, perception, memory, thinking, imagination, emotional and volitional processes); individual psychological features of personality (temperament, character, abilities). Development of cognitive processes. Formation of moral qualities, selfawareness, inner position, social activity at different ages.

Keywords: psychology, general psychology, age psychology, psyche, consciousness, self-consciousness, personality, activity, communication, mental development, ontogenesis.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Нормативна	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	
Електронний адрес РПНД на сайті Університету https://nuos.edu.ua/studentu/polozhennya-nuk/opis-opp/opp-pereklad	Спеціальність В 11 Філологія освітня програма «Переклад» Спеціалізація В11.041 Філологія (спеціалізація Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Семестр	
		1-й	
		Лекцій, год.	
15		4	
Практичні, год.			
15		4	
Загальна кількість годин – 90	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота, год.	
		60	82
Вид контролю:			
Екзамен			
Форма контролю: комбінована			

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни - «ПСИХОЛОГІЯ» є

є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ІК 01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладу)

в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Загальні компетентності (ЗК)

ФК 08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови відсутні, так як читається з 1 семестру 1 курсу.

4. Очікувані результати навчання

Програмні результати навчання

ПРН 01. Вільно спілкуватися з професійних питань з фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно і письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 04. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади психології

Тема 1. Предмет, завдання, методи і структура сучасної психології

Основні етапи становлення психології як науки. Система явищ, які вивчає сучасна психологія. Основні поняття за допомогою яких описуються психічні явища та їх класифікація. Методи дослідження в психології.

Література: [1] стор. 40, 57, [3] стор.27-46

Тема 2. Психіка і свідомість

Поняття психіки. Проблема співвідношення мозку і психіки. Структура психіки.

Психіка і свідомість. Структура свідомості та її основні психологічні характеристики.

Свідоме і несвідоме.

Література: [1] стор. 80, 83,

Тема 3. Особистість.

Загальне поняття про особистість. Сучасні теорії особистості. Психологічна структура особистості.

Література: [2] стор. 119, [3] стор. 404.

Змістовий модуль 2. Пізнавальна сфера людини.

Тема 4. Відчуття, сприймання, увага

Загальна структура психічних пізнавальних процесів. Відчуття та сприймання як основа пізнання дійсності. Класифікація відчуттів. Види відчуттів. Властивості відчуттів. Індивідуальні особливості відчуттів. Сприймання і його характеристики.

Література: [6] стор. 29, 33,

Тема 5 Пам'ять, увага

Поняття про увагу. Різновиди і форми уваги. Властивості уваги. Поняття про пам'ять. Різновиди пам'яті. Забування та його причини.

Література: [6] стор. 38, 48,

Тема 6 Мислення та уява

Поняття про мислення. Розумові дії та операції мислення. Різновиди мислення.

Індивідуальні особливості мислення. Поняття про уяву. Зв'язок уяви з об'єктивною дійсністю. Різновиди уяви. Уява і особистість.

Література: [6] стор. 53,

Змістовий модуль 3. Індивідуально-психологічні особливості особистості Темперамент та характер. Афективна та мотиваційна сфери людини.

Тема 7. Емоційно-вольова сфера людини. Мотивація та діяльність людини

Поняття про емоції і почуття. Класифікація та форми переживання емоцій і почуттів. Сутність психічних станів. Класифікація психічних станів. Настрій, афект, стрес. Мотиваційна сфера особистості. Потреби і мотиви.

Література: [6] стор. 69, [1] стор. 138,

Тема 8. Поняття про темперамент. Типи темпераментів. Основні властивості темпераменту. Фізіологічне підґрунтя темпераменту. Роль темпераменту в діяльності людини. Поняття про характер. Структура характеру. Основні риси типового характеру. Природа характеру. Формування характеру.

Література: [1] стор. 113, 127, [3] стор. 293

Тема 9. Проблеми психічного розвитку особистості

Рушійні сили, чинники й умови психічного розвитку. Психологія розвитку людини на різних вікових етапах. Соціальна ситуація та провідний вид діяльності. Основні новоутворення в різні вікові періоди.

Література: [6] стор. 69, [1] стор. 138,

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			Усього о	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади психології.								
Тема 1. Предмет, завдання, методи і структура сучасної психології	10	2		8	10		1	9
Тема 2. Психіка і свідомість	10	2	2	6	10			10
Тема 3. Особистість	10	2	1	7	10	1		9
Разом за змістовим модулем 1	30	6	3	21	30	1	1	28
Змістовий модуль 2. Пізнавальна сфера людини.								
Тема 4. Відчуття, сприймання, увага	10	1	2	7	10			10
Тема 5. Пам'ять, увага	10	1	2	7	10		1	9
Тема 6. Мислення та увага	10	1	2	7	10	1		9
Разом за змістовим модулем 2	30	3	6	21	30	1	1	28
Змістовий модуль 3. Індивідуально-психологічні особливості особистості								
Темперамент та характер. Афективна та мотиваційна сфери людини.								
Тема 7. Емоційно-вольова сфера людини. Мотивація та діяльність людини	10	2	2	6	10	1	1	8
Тема 8. Темперамент.	10	2	2	6	10	1		9
Тема 9. Проблеми психічного розвитку особистості	10	2	2	6	10		1	9
Разом за змістовим модулем 3	30	6	6	18	30	2	2	26
РАЗОМ ЗА КУРСОМ	90	15	15	60	90	4	4	82

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма

1	Методи дослідження в психології. Проблема співвідношення мозку і психіки.	1	
2	Загальне поняття про особистість. Сучасні теорії особистості.	1	1
3	Загальна структура психічних пізнавальних процесів. Відчуття, сприймання, увага	2	–
4	Пам'ять, увага	2	1
5	Мислення та уява	2	
6	Емоційно-вольова сфера людини. Мотивація та діяльність людини	2	1
7	Індивідуально-психологічні особливості особистості Темперамент та характер	2	
8	Вікова психологія як галузь знань	1	
9	Проблеми психічного розвитку особистості	1	1
10	Соціальна ситуація та провідний вид діяльності	1	
Разом		15	4

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до семінарських занять – **2-4 год./1 заняття**;
- написання рефератів, есе, виконання розрахункових, розрахунково-графічних робіт, домашньої контрольної роботи, аналітичний огляд, аналіз практичних, проблемних ситуацій (обсяг однієї роботи 10-20 аркушів А4) – **мінімум 15 годин на 1 роботу**;
- підготовка до контрольних заходів – **(15-30) год. на 1 захід**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних занять	20	30
2	Ситуаційні завдання	20	30
3	Підготовка до контрольної роботи	20	22
Разом		60	82

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДІВ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Методи навчання: способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме (обрати необхідне):

- для всіх видів занять: робота з літературою; пояснення; дискусія; диспут; відео-метод;
- для лекційних занять: лекція; бесіда; ілюстрування;
- для практичних занять: вправа; практична робота; дидактична гра;
- методи контролю і самоконтролю: фронтальне опитування; контрольні роботи, диктанти, письмові заліки; контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей).

Альтернативно може застосовуватися наступна класифікація методів навчання:

пояснювально-ілюстративний метод; проблемного викладу; частково-пошуковий метод; дослідницький.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання виступають:

- e. екзамен;
- f. стандартизовані тести;
- g. наскрізні проєкти;
- h. командні проєкти;
- i. аналітичні звіти, реферати, есе;
- j. презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- k. студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- l. інші види індивідуальних та групових завдань.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету. Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати до 100 балів.

Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Практичні заняття	Критерії оцінювання
4	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
3	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
2	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 40 для денної форми та 20 для заочної форми.</i>	

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Ситуаційні задачі	
-------------------	--

Денна форма	Заочна форма	Критерії оцінювання
9-10	9-10	1. Висловлена власна думка. 2. Використано поняття і категорії. 3. Представлена протилежна думка.
6-8	6-8	Відсутній один із перелічених вище компонентів Відсутні два компоненти із перелічених
1-5	1-5	Відсутні три компоненти із перелічених Присутні 1-2 компонентів із критеріїв перелічених
0	0	Студент не виконав роботу.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 3*10=30 балів для денної форми та 2*10=20 балів для заочної форми		

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Участь у практичних заняттях	10x4 бали = 40 балів	2x10 бали = 20 балів
Контрольна робота (тестування)	1x30 = 30 балів	2x30 балів = 60 балів
Ситуаційні задачі	30 балів	20 балів
Всього	100	100

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

			Денне відділення		Заочне відділення	
			Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
	ЗМ1	T1	Участь у практичних	4		10
		T2	Тест	10		10
		T3	Участь у практичних	4	Участь у практичних	4
		T4	Участь у практичних	4		—
		T5	Тест	10	Тест	10
	ЗМ2	T6	Участь у практичних	4x2	Участь у практичних	4
		T7	Участь у практичних	4x2	Тест	10
		T8	Участь у практичних	4	Участь у практичних	4
		T9	Тест	10	Тест	10
	ЗМ3	T10	Участь у практичних	4x2	Участь у практичних	4x2
		T11	Тест	10	Тест	10
		T12	Ситуаційні завдання	30		20
			Сума	100	Сума	100

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Білозерська С. І., Мащак С.О. «Загальна психологія: практичні заняття. Частина І». Видавництво: «Швидкодрук», Дрогобич, 2022. 290 с. https://www.dkpp.com.ua/wp-content/uploads/2024/12/zahalna_psykholohiia_ch_i.pdf
2. Загальна психологія: підручник. О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. К.: Каравела, 2024. 464 с. . https://caravela.com.ua/index.php?route=product/product&product_id=56
3. Загальна психологія: підручник / за загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. 4-те вид., переробл. і доп. Том 1. Київ: Видавництво Людмила, 2025. 568 с. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744612/1/I_%D0%97%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BE%202712_3_removed.pdf
4. Загальна психологія. Підручник. Затверджено МОН України Скрипченко О.В., Долинська Л.В. вид Дім КОНДОР. 2023. 400с.
5. Загальна психологія : навч. посібник / Т. Б. Поясок [та ін.] ; Кременчуц. нац. ун-т ім. М. Остроградського, Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : ФОП Бровін О. В., 2023. 396 с. URI <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/69638>
6. Поясок Т. Б. Загальна психологія: навчальний посібник / Т.Б. Поясок, О.І. Беспарточна, О.В. Квасник, В.В. Шаполова. Харків: ФОП Бровін О.В., 2023. 512 с.

Допоміжна література

1. Вікова психологія : конспект лекцій / укладачі: П. І. Сахно, Н. М. Теслик. – Суми : Сумський державний університет, 2024. –190с. . URI: https://ppst.sumdu.edu.ua/images/Konspekty_lekcij/Vikova_psychologiya_2024.pdf
2. Психологія (модуль «Вікова психологія»): навч.-метод. посіб. / уклад.: І. Остополець, О. Прокоф'єва. Запоріжжя: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2024. 168 с. URI: <https://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/14361/1/%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%28%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D1%83%D0%BB%D1%8C%20%D0%92%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%29%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87.%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4.%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1.%20%D1%83%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4.%20%D0%9E%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D1%86%D1%8C%20%D0%86.%2C%20%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D1%84%27%D1%94%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E.%20%D0%97%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B6%D0%B6%D1%8F%2C%202024.pdf>
3. Прищак, М. Д. П77 Психологія особистості : електронний навчальний

посібник комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс] / М. Д. Прищак, О. В. Гречановська. – Вінниця : ВНТУ, 2024. – 219 с. URI: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2024/Pryshchak_2024_219.pdf

Internet сайти

1. <https://files.znu.edu.ua/files/TSUL/0041000.pdf>
2. https://eprints.zu.edu.ua/29477/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81_%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%97%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3_%D1%8F_%D0%A2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8.pdf
3. <http://www.info-library.com.ua/books-book-113.html>
4. https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/3_2022/9.pdf

Розробник

Світлана Карсканова